

Антропософски вести

Брой 20
Михаилов ден 2007
Цена: по желание

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на Реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят д-р Рудолф Щайнер (1861 - 1925) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

Съдържание:

- 1 Езотеричното значение на антропософската работа в групи
- 6 Клоновете и работните групи на Антропософското общество и изпълнението на тяхната мисия през 21-ви век
- 10 Редовно годишно събрание на АОБ
- 11 Конференция „Душата на Европа“ (Извинение от редакцията)
- 12 Опровержение - писмо до Управителен съвет на АОБ
- 12 Пробивът /епифаниа/
- 13 Медитации - стихове
- 14 Отзиви за новата книга на доц. Иванка Кирова - “Живях в Коми”
- 15 Представяне на три антропософски работни групи
- 16 Справочник на работните групи в България
- 16 Покана за Михаилов празник

Езотеричното значение на антропософската работа в групи

Лекция изнесена от Сергей Прокофиев в София на 25.06.2007 г.

Скъпи приятели,

Антропософското общество има една особеност в сравнение с другите религиозни, духовни и други течения, които съществуват в днешно време. Антропософското общество знае своята карма благодарение на нейния основател Рудолф Щайнер. А какво означава това? Мисля, че много от вас, които са се срещнали през живота си с Антропософията, сигурно са преживели усещането, че са се срещнали с нещо много особено в своя живот. А може би също така сте преживели, че чрез Антропософията във вашия живот е навлязло нещо много важно, което е разделило вашия живот на две части – преди срещата с Антропософията и след срещата с нея. А може би също така у вас се събужда усещането, че вие сте се родили в този си живот, в тази си инкарнация на земята, именно за да срещнете Антропософията. Или, можем да го формулираме и по друг начин: може също така да изпитвате чувството, че ако не сте се срещнали с Антропософията в този си живот, вашият живот ще бъде някак си безцелен. И когато се състои такава екзистенциална среща с Антропософията в живота ни, можем да се запитаем от къде идва това отношение, тази връзка? И сигурно това не произтича от настоящия живот, тъй като в настоящия живот ние за пръв път се срещаме с Антропософията. От къде идва тази връзка? От къде идва чувството, че когато четем Антропософията, преживяването е такова, като че ли ние вече я познаваме, но след това сме я забравили и сега имаме възможност да си спомним това, което ни е добре познато. Рудолф Щайнер дава отговор именно на този въпрос.

Вие сигурно знаете, че централното събитие на антропософското развитие е

Коледното събрание между 1923 г. и 1924 г., по време на което се основават Новите християнски мистерии. Това събитие има две последствия. За първото следствие от него говорихме вчера, а то е именно основаването на Михаеловата школа на земята, т.е. това е една духовна институция, която се ръководи непосредствено от Михаел, който е в Духовния свят, а тази институция е на земята. И тъй като Михаел е днешният Дух на времето, тази Школа е свързана с най-важното, което спада към духовното развитие в наше време. Второто следствие от Коледното събрание е следното: това е големият цикъл от лекции на Рудолф Щайнер, който се състои от 82 лекции и се отнася до езотеричното разглеждане на кармичните връзки. А кулминацията на този голям цикъл представляват тези лекции, в които Щайнер е говорил за кармата на самото Антропософско общество, т.е. за кармата и на самите антропософи. Или по-точно и за нашата карма, доколкото ние се чувстваме дълбоко и екзистенциално свързани с Антропософията. В тези лекции Рудолф Щайнер говори за двата стадия, през които Антропософията е подготвена в Духовния свят или в небесния ѝ образ, в небесния ѝ вид. И тези две степени в развитието са свързани със свръхсетивната духовна дейност на Михаел. Първата степен Щайнер описва като голямото, всеобхватно езотерично училище, което е било основано не на земята, а в сферата на Михаел, във висшата духовна сфера, която е на Слънцето. И това е свръхсетивна школа, която ръководел самият Михаел. И в тази школа Михаел е изучавал духовната или небесната Антропософия. с цяла поредица от различни йерархически същества, а също така и с тези човешки души, които

Първата българска **валдорфска детска градина** отваря врати тази есен в квартал “Драгалевци” в София. За повече информация и записване - сдружение “Приятели на валдорфската педагогика”:

(02) 988 01 78;
0889 564 355 – Теофана Манева;
0878 611 157 – Величка Йорданова;
waldorf.bg@gmail.com

са се намирали в Дховния свят между две инкарнации и които са били свързани с Михаеловото движение. И е ясно, че онези човешки души, които са присъствали на това обучение, са се превъплътили след това в земните си инкарнации и са започнали да търсят продължението на това, което са преживели в предрождения си период. И те са търсили толкова дълго, докато са срещнали Антропософията на земята. И когато са срещнали Антропософията, те наистина са имали усещането, че се срещат с нещо, което вече са знаели от свръхсетивната школа на Михаел за живота, който са имали заедно с Михаел във висшата слънчева сфера.

Рудолф Щайнер описва, че работата в Михаеловата школа в свръхсетивния свят продължава стотици години. От началото на 15-ти приблизително до началото на 18-ти век. А това, което е стояло в центъра на обучението в тази школа, е била огромната метаморфоза на предхристиянското мистерино познание в новото християнско познание. Това означава, че Михаел е показал най-напред на учениците си всички тайни от предхристиянските мистерии, от тези мистерии, които са имали задачата да подготвят идването на Христос на земята и след това да посочат бъдещето и възникването на Новите християнски мистерии, т.е. това е метаморфозата, преобразуването на старото в новото, чрез импулса, който е даден от събитието на Голгота. По този начин тези души са се подготвили да участват в основаването и развитието на Новите християнски мистерии на земята.

Рудолф Щайнер говори и за една втора степен в свръхсетивното развитие на Антропософията. Тази втора степен е траела кратко време – от края на 18-ти до началото на 19-ти век и тя не се е състояла във висшата слънчева сфера, а в духовния свят, който непосредствено граничи със земята. И тази степен е имала един съвсем различен характер. Казано на земен език, във висшата духовна школа на Михаел в слънчевата сфера на душите е било предавано знание, а на този втори етап е извършван един вид свръхсетивен култ, един вид имажинативно свещенодействие. Там, където душите са поемали знанията от Михаеловата школа, те са могли да се превърнат в мощни имажинативни космически образи и всяка една човешка душа, която е участвала в това обучение, е можела да го направи по свой индивидуален начин. И така душите са се научавали как може да се действа от Духа. А това също е имало своите последствия за следващите земни животи на тези души, т.е. тези души, които са преминали през Михаеловата свръхсетивна школа, идват на земята и търсят

Антропософията. И те не престават да я търсят, докато не я намерят. Но след това те вече не искат да поемат Антропософията само теоретически, а искат да действат, изхождайки от Антропософията, да стават активни – било вътрешно, било чрез професията си, било в ежедневието. И това е последствието от това, че тези души са преминали и през втората степен на подготовка в Духовния свят, т.е. те са преминали през степенята на свръхсетивния култ. А Рудолф Щайнер казва, че това изглежда така, като че ли над всеки антропософ като със златни букви е написано: “Бъди човек на инициативата.” И наистина е така: Антропософите по света са много инициативни. И до ден днешен ние сме малко общество в света. Макар че антропософски общества има в 83 страни, членовете са 50 000 души. Преди много години един антропософ е направил статистика. Той е изброил колко инициативи е създал този малък кръг хора по целия свят и се оказало, че една инициатива се пада на двама човека и половина. И аз мисля, че няма друго духовно течение в света, което да е създало толкова много инициативи и то в най-различни области на живота. И това е всъщност следствието от участието на душите в свръхсетивния култ. Там ние сме се научили да действаме от Духа, да сме творчески инициативни и то не само навън, но и навътре, защото една истинска, интензивна, всекидневна медитация е също инициатива. Рудолф Щайнер казва, че този импулс за инициатива живее толкова силно в кармата на антропософа, че ако той не намери начин да изживее тази карма на инициативата, той се чувства много нещастен в живота си и може дори да се разболее от това – толкова силно действа този импулс в живота му. Т.е. ние сме тук, за да поемем Антропософията и да се научим да действаме, изхождайки от Антропософията. А това нещо е следствието от две свръхсетивни степени на подготовка в свръхсетивния свят преди нашето раждане.

В една от лекциите, свързани с кармата, Рудолф Щайнер описва още нещо, което до известна степен можем да означим като третата степен на духовната или небесната подготовка за антропософа. Но в поредицата от подготовки всъщност това е първата. Става въпрос за едно събитие, което се е състояло в Духовния свят и то горе-долу по времето, когато е започнала работа школата на Михаел в свръхсетивния свят, в началото на 15-ти век. А началото на 15-ти век е така или иначе от голямо значение, защото по това време на земята започва епохата на Съзнателната душа, в която днес всички живеем. По това време човешкото същество е било преобразено

от самия Духовен свят и то като първата йерархия, най-висшата йерархия е проникнала по това време в хората и в земята, проникнала ги е със субстанцията на слънчевата интелигенция. И това е довело до вътрешното преобразуване на човека. А как се преобразува човекът, Рудолф Щайнер казва съвсем кратко. Формулата, в която дава това гласи: “Преди това време човекът е бил човек на сърцето. Сега човекът е станал човек на главата.” Това изречение май не говори добре за нас, тъй като на всеки му се иска по-скоро да е човек на сърцето, отколкото на главата, но трябва да разберем какво се има предвид с това.

По-рано човекът е бил много повече човек на сърцето, тъй като силите на чувствата са живеели в него много по-интензивно, отколкото в днешно време. Един монах е можел например да медитира върху едно цвете и съзерцавайки едно малко полско цвете, да преживее цялото великолепие на Космоса, тъй като сърцето му е било близко до Духовния свят. Но това сърдечно отношение към Духовния свят не е било напълно съзнателно. И затова той не е можел да достигне това, което е най-важно в развитието на земната еволюция, а това е преживяването на свободата, тъй като действителната, истинската свобода може да се преживее само в мисленето, т.е. в главата. И затова човекът е трябвало да стане човек на главата. Той е трябвало да напусне старите връзки, старите отношения, минаващи през сърцето към Духовния свят. Той е трябвало да стане самотен, той е трябвало да се изправи срещу природата и да не вижда в нея най-напред нищо духовно. И това е, което се случва в началото на 15-ти век. Това е началото на по-новото време. Това е времето, когато човечеството открива природата, но по научен начин и започва чрез главата си да изследва природата във всички посоки. И казва: “Сърцето е нещо субективно и ние не трябва да пристъпваме към нещата със сърцето, а с главата, защото само главата гарантира едно научно изследване.”

В същото време чрез преживяванията в главата човек преживява и свободата. А тази свобода може да бъде толкова екстремна, че човек може да каже дори на своя създател, на Бога: “Ти не съществуаш.” Но с това е свързано и нещо друго. Когато човекът е станал свободен в мисленето си, никой не казва, че той трябва да си стои на това положение. С това на човека се дават нови възможности. Чрез извоюваната в мисленето, в главата свобода сега той може да намери един нов път към сърцето и да изживее сърцето си като един нов орган на познанието, свързано с пълна индивидуална свобода. Затова Рудолф Щайнер казва,

че всичко, което той е изследвал в Духовния свят, не го е изследвал чрез главата си, а чрез сърцето си. Но след това той е превел това, което е изследвал чрез сърцето, на езика на ясните човешки мисли. Превел го е в човешките мисли, защото единствено в мислите ние можем да сме свободни. И този път, който тръгва от главата, който днес преживяваме в свобода, от главата, с която всички днес мислим научно – дали сме физици или сме лирици, всички ние мислим по такъв начин, по какъвто сме научени в нашите съвременни училища; Щайнер нарича този нов път от главата към сърцето “новият Михаилов път”. Това е пътят, който Михаил очаква от нас днес.

Сега ние сме в състояние да обхващаме свободното мислене, да го владеем. Но ние не трябва да го насочваме само към външната природа, а да го овътрешним, да го одушевим в нашето сърце и по този начин да развием способността за разбиране на Духовния свят. А това, че днес чрез Антропософията ние можем да разбираме Духовния свят и то в ясни мисли, в каквито един естествоизпитател разбира естествените, природните закони, това е резултатът от преобразяването на човека в Духовния свят в началото на 15-ти век. И в това преобразяване са участвали също и душите, които по онова време са били събрани около Михаил в свръхсетивната школа и са знаели, че е възможно Антропософията да слезе на земята. И това време всъщност настъпи.

Така че ние имаме тези три степени: (1) най-напред преобразяването на човека, (2) след това Михаиловата школа с голямата метаморфоза на предхристиянските, на старите мистерии в новите мистерии и (3) последната степен на свръхсетивния култ, в който тези души, които са били свързани с Михаиловата школа, са се научили как, когато слязат на земята, душите могат да станат активни, изхождайки от Духа. И всичко това спада към кармата на Антропософското общество.

Но с кармата в това отношение е свързано и нещо много особено. В полето на кармата се различават три области и това са три области, в които действат силите, които идват от Троицата. Така че можем да говорим за областта, в която действат силите на Отца; можем да говорим за тази сфера на кармата, в която действат силите на Сина, Христос; а също така можем да говорим и за кармата, в която действат силите на Светия Дух.

Сега искам да характеризирам накратко тези три области в кармата. Когато в кармата действат силите на Отца, кармата се изживява като железен закон, като природен закон; когато човек нищо не може да

промени; когато човек може единствено да се опита да намери сили да приеме и да понесе тази карма. И това се случва в много области. В негативен смисъл това се случва при катастрофи и при нелечими заболявания. А също така, когато човек се роди някъде; той не може да промени това нещо: Дали е роден в Русия, Германия или България, това е така. А също така родителите, при които се ражда. Или когато човек срещне друг човек.

Да си представим, че двама човека се срещат на автобусната спирка, качват се заедно в автобуса, малко се бутат там, влизат в разговор, запознават се и това може да се окаже много важно, може да промени живота им по-късно. Защото може би чрез тази “случайна” среща единият човек е научил за Антропософията от другия, например. Или пък те да са станали партньори и да са създали семейство. Т.е. техният живот след тази среща се е променил. И ако човек се върне от момента на тази среща назад към живота си, ще може да установи как чрез една невероятна мъдрост безбройните събития в живота са се развивали така, че да може да се осъществи въпросната среща. Но тази мъдрост въобще не е била в мое то съзнание. Мога например да си спомня как отивайки към автобусната спирка към стоял 10 минути пред някаква витрина и аз мога спомняйки си това да установя, че ако съм се застоял 15 или 5 минути пред тази витрина, автобусът е щял да замине и аз е нямало да срещна този човек, с който съм се срещнал. Ако си спомня как съм се движил към спирката, аз мога да установя, че е можело да вървя и по-бързо или по-бавно, но аз съм вървял по един определен начин, за да стигна точно в даденото време на спирката. Но в онова време аз не съм имал съзнание за това. И така, това е начинът, по който силите на Отца действат в първата сфера на кармата.

А как действат силите на Сина? Те действат веднага, след като ние сме се срещнали с човека, тъй като ние сега имаме свободата да решим как да формираме по-нататък нашите отношения. Можем да кажем, че миналото ни е свързало: това са силите, които действат от Отца. Но какво ще направим ние от тази среща, за това ни е дадена свобода. И имаме нова задача. И това е задачата на метаморфозата. Задачата да преобразим старото в нещо ново чрез нашата съвместна дейност. И по този начин действията кармата на Сина или силите на кармата, които идват от Сина. Ние трябва да платим за кармата, която е от Отца, но за това има много пътища. И затова Рудолф Щайнер говори за Христос като за “господар на кармата”; Христос, който в наше време поема ръководството

на човешката карма. Той не отменя карма, но той ни дава възможност да променим, да преобразим кармата и то така, че изживяването на индивидуалната карма да не е само за мое добро, в моя полза, а за цялото човечество. И това ще е задачата на Христос от сега нататък.

Но има и трета област в кармата - действието на Светия Дух в кармата. И това е нещо съвсем различно. Това не е преобразяването на старата карма в нещо ново, а това е създаването на съвсем нова карма; когато правим нещо, което не е свързано с минала карма, когато започваме нещо съвсем ново. И в това се изразява предопределението на човечеството на земята, тъй като защо йерархиите са създали човека въобще? Сигурно не, за да повтаряме не-съвършено това, което йерархиите могат да правят много по-съвършено. Вървейки по този път, ние никога няма да стигнем до десетата йерархия, тъй като всяка йерархия внася нещо принципно ново, т.е. йерархиите са ни създали за това, за да можем ние да създадем нещо принципно ново, което не може да бъде създадено от никой друг, освен от човека. Нещо, което идва от най-същинската същност на човека. Нещо, което не само никой друг освен човека не може да направи, но и което никой друг човек не може да направи така, както го правя аз. Тъй като другият човек ще направи, ще създаде нещо съвсем различно ново от това, което мога да направя аз или втори, или трети. А това, което се случва като ново създаване, като ново творение Рудолф Щайнер описва в книгата си “Философия на свободата” и това той нарича “действие от моралната интуиция”. Но това е действие, което се предхожда от познание, преминаващо в свободно действие, тъй като без познание действието не може да е свободно. Но свободното действие или свободната постъпка става постъпка от любов. И Рудолф Щайнер обосновава това в книгата си “Философия на свободата” като непоклатима основа на цялата философия. Когато си зададем въпроса какво означава това да действаме чрез силите на Светия Дух в областта на кармата, отговорът е, че това означава да действаме в духовен смисъл от нашата свобода за създаването на новия Космос, който трябва да се създаде от стария Космос на мъдростта и да стане нов Космос на любовта. И появата и обосновката на подобни действия ние намираме описани в споменатата книга на Рудолф Щайнер.

Когато вземем тези три вида карма и ги сравним с трите степени на свръхсетивната подготовка на Антропософията, ние можем да открием как едното съответства на другото, т.е. в трите степени на свръхсе-

тивната подготовка на Антропософията са били обучавани определена група човешки души или на тях им е било дадено откровение как силите на Светата Троица действат в областта на кармата. Ако вземем първата степен от подготвянето на Антропософията, промяната в човешкото същество, чрез която в днешно време човекът е станал човек на главата, но както казах, заради това, за да може изхождайки от своята свобода той да намери пътя от главата към сърцето, в такъв случай можем да кажем, че това преобразяване на човешкото същество носи характеристиките на кармата от Отца. Защото по онова време човек е бил преобразен и никой не го е питал дали иска или не иска това. Това преобразяване е станало със същата природна необходимост, с която например се извършва смяната на зъбите при човека, когато навърши приблизително 7 години.

След това имаме втората степен, Михалеловата школа. Там ни беше демонстрирано как в кармата действат силите на Сина и то чрез тази невероятна метаморфоза на старото знание в ново, посредством силите от мистериата на Голгота; метаморфозата на старите мистерии в новите. Какво представляват старите мистерии? Това са мистериите, в които всички ние сме участвали при наши по-предишни инкарнации, т.е. на нас ни е показано на тази степен как можем да преобразяваме старата карма в нова, или как силите на Христос могат да действат в сферата на кармата. И след това ние видяхме как на третата степен, в свръхсезивния култ, душите са можели да научат в свръхсезивния свят как е възможно на земята да се действа с духовния импулс. По този начин тези души са били подготвени да започнат – и това е било съвсем, съвсем началното започване – те са започнали да действат на земята от Духа, от познанието за Духа, изхождайки от духовните мисли, да действат свободно; да могат да творят. И по този начин възниква нещо съвсем ново, което няма минало. А да се действа така означава да се действа от Светия Дух.

Всичките тези три степени ние можем да ги намерим също така и в Медитацията на основния камък. В първата част е дадено описание на това как най-висшите сили от сферата на Отца създават в дълбините на битието. А когато се създава битието, никое същество не бива питано дали му харесва или не, това действа като природен закон. Съвсем различна е втората част на Медитацията на основополагащия камък. В нея се показва как действа Христос чрез втората йерархия, чрез слънчевата йерархия. И там Христовата роля действа чрез ритмичните вълни, благославяйки човешките души, а това е точно както действа вто-

рата карма – в ритъма, т.е. в метаморфоза, при което човек може да научи как може чрез Христос като господар на кармата да превърне кармата от железен закон в нова благословия. Тъй като човек разбира същността на кармата и иска да изрази своята карма, да я изкупи, да поправи грешките, които е направил, но не заради самия себе си, а за цялото човечество. И когато човек успее да го направи, това е като благословение, чрез силата на Христос.

Следва третата част на Медитацията на основополагащия камък. В нея се описва как Светият Дух действа чрез третата йерархия, която е най-близко до нас, как действа чрез мировите мисли. В тази трета част за първи път се появява и думата "свобода", а движението в тази трета част е в обратна посока. Не както в първата част отгоре – надолу, не както във втората част от изток на запад, т.е. по хоризонтала, а сега вече е отдолу – нагоре. Долу в човешкото царство се създава нещо, което е от значение и за горе, т.е. за духовните йерархии. По този начин виждаме как всичко е свързано и къде са нашите задачи в областта на кармата.

Но сега стигаме до най-решителния момент. Ние не можем да решим тези кармични задачи, ако сме сами, тъй като кармата действа от човек към човек. Това означава, че успоредно с индивидуалния път на посвещение, който води към познание на кармата, на нас ни трябва и човешката общност, където може практически да се практикува това познание. И затова Рудолф Щайнер нарича нашето общество "кармична общност". И той е открил на това общество неговата карма. Рудолф Щайнер описва тази карма много по-подробно, отколкото аз можах да го направя тук накратко. И затова от самото начало той е насочил своята дейност като духовен учител в тези две посоки:

(1) От една страна той е основал индивидуалния път на посвещение, който е показан много подробно в книгата "Как се постигат познания за висшите светове", както и в много други лекции, където модерният, Христовият път на посвещение или на обучение е описан във всичките му подробности и този път съответства на всеки един от днешните хора.

(2) От самото начало обаче Рудолф Щайнер е полагал големи усилия и за създаването на общности, в които хората да могат да се събират въз основа на духовното познание и изхождайки от познанието за Духа заедно да правят нещо, което да е от значение за Духовния свят. И тези общности Рудолф Щайнер ги е създавал много последователно на три степени. Тези етапи са: най-напред той е обикалял из цяла

Европа и е създавал т.нар. "клонове" или "работни групи". И на тези групи той е давал съвсем конкретна езотерична задача, а именно да работят така, че тяхната работа да стане храна за Ангелите, за да могат съществата на Ангелите да се свържат с групата като групови души, за да може да започне една съзнателна съвместна работа между хората и йерархиите, така че да може да бъде поставена основата на една нова карма, която да свързва хората с тази йерархия, която е най-близко до тях, а именно с Ангелите.

Рудолф Щайнер описва по-късно този метод на работа като "обърнат култ". Когато има духовно свещенослужение, духовните същества слизат около олтара. В обратния култ движението е също обратно. Когато са заедно, хората могат постепенно да развият по-високо съзнание, за да могат да стигнат до Ангелите, макар че в началото нямат ясновидство, за да наблюдават това. Рудолф Щайнер нарича това "събуждане за духовно-душевното в другия". Когато заедно се научим да изживяваме по-висшето у другия човек и чрез това преживяване, което Щайнер описва точно, да можем да сформираме общност, тогава тази общност е видима в областта на Ангелите и Ангелите могат да се свържат с тази общност като новите групови души на тези групи.

По-късно Щайнер обикаля много страни на Европа и обединява, събира тези групи. И по този начин в отделните страни са формирани съответните за дадената страна "общности", както и преди 5 години тук в България бе създадено общество. По онова време Рудолф Щайнер е поставил на обществата в отделните страни също и задачи. Както отделните групи е трябвало да се научат да работят с йерархията на Ангелите, обществата в отделните страни е трябвало да се научат да работят с Архангелите и то със съответния Архангел, който води дадения народ, тъй като вие знаете, че всеки народ си има народностен дух. А тези народностни духове спадат към йерархията на Архангелите. Такъв водещ Архангел като народностен дух си има всеки народ – руският, българският, немският, английският и т.н. И обществата в отделните страни са имали задачата да работят съзнателно, да търсят съзнателно връзката с народностния дух. Рудолф Щайнер описва как може да стане това, но има и опасност. Опасността се състои в това, че работата с народностния дух може да доведе до национализъм. А за да не се случи това, е необходима следващата степен. И тази степен е била осигурена от Рудолф Щайнер със създаването на Единното общество. Това е едно общество, което обхваща всички общества в отделните страни и това Светов-

но общество няма национални задачи, а има общочовешки задачи, тъй като задачата на това Световно общество е да работи не с Архангелите, а с по-висшата йерархия на Архаите. Това е йерархията на Духовете на времето. А в днешно време – с водещия Дух на нашето време, със самия Михаил.

Всеки народностен дух има двойник и разликата между истинския народностен дух и тъмния му двойник се състои в това, че истинският народностен дух води своя народ в светлината на Духа на времето, т.е. в днешно време в светлината на Михаил, водейки народа в човечеството, така че всеки народ да може да даде своя принос в мисията на Михаил. И затова няма смисъл да се говори за това чий народностен дух е по-важен. То е като да спорим коя ръка е по-важна – лявата или дясната. С дясната ръка правим повече неща, но лявата е свързана повече със сърцето и носи силите, които ще бъдат развити в бъдеще. Но ако човек иска да носи светия съд със съдържанието на Духа на времето, му трябва и двете ръце; трябва му всичките ръце. А това означава да се вижда развитието на човечеството от там, където е Духът на времето. И това е вътрешната структура на нашето общество. То се състои от отделни групи, от обществата на отделните страни и едно световно общество. На всяко едно ниво тези общности имат задачи. Групите трябва да осигурят местната работа, сътрудничеството с Ангелите, обществата на отделните страни с Архангелите, а Световното общество – с Архаите, и преди всичко с Михаил, чието водачество в днешно време има огромно значение, тъй като той за първи път води човечеството днес след мистериата на Голгота и ни се явява като духовния образ на самия Христос. И затова в третата йерархия той не може да бъде сравняван с нито едно друго същество, тъй като той е представител на Христос в третата йерархия, в йерархията на Духа, на Светия Дух. И затова Михаил се нарича “дух на времето”, тъй като той е лицето на Христос и ни дава в днешно време новото познание за Христос.

С всичко това е свързана още една голяма тайна. Нерядко се е случвало Рудолф Щайнер да казва нещо много важно, но да го казва с малко слова и той е очаквал да бъдат задавани въпроси, тъй като днес ние живеем в епоха, когато много зависи от въпросите. И ако не бъде попитано, посветеният не може да каже това, което би могъл или би искал да каже, тъй като висшата повеля в днешно време е човешката свобода. Днес не могат да се дават отговори на хората, ако не са задали съответните въпроси. Затова Антропософията принципно не може да бъде сравнявана с никаква форма

на пропаганда, тъй като Антропософията иска да дава само там, където има питане и където се поставят обосновани въпроси. Не въпроси, които са продиктувани от любовитство или от нечии глупави интереси.

Има едно място при Рудолф Щайнер, където той казва нещо много важно, но това става много накратко, тъй като вероятно не му е бил зададен въпрос. Това е едно място, където в една сравнително ранна лекция Рудолф Щайнер говори за новите души на груповите духове. Той казва, че груповите души днес се различават принципно от тези от по-ранни времена. И както вече видяхме, груповите души, които действат предимно в човека, принадлежат основно към третата йерархия. Ангелите водят по-малките групи хора, а Архангелите по-големите, народните групи, а Архаите водят цялото човечество сменяйки се. И тук Рудолф Щайнер обръща внимание на едно нещо. Той описва в какво се състои разликата между старите и новите групови души. Той казва, че старите групови души не са можели да разчитат на свободата на човека. И това лесно се забелязва, ако погледнем старите народи. Например в Гърция градовете са се наричали “полиси”, а полисът е имал много силна групово душа. Можело е човек само да се роди в полиса и когато се е премествал от един град в друг, в новия град той винаги е оставал чужд. Например в това се изразява и голямата трагичност на Аристотел в сравнение с Платон, защото Платон е бил атинянин и е имал съвсем други права, а Аристотел е бил роден в Северна Гърция и след това е отишъл в Атина. Дълги години е бил ученик на Платон, а след като Платон умира, той основава собствена школа, която нарича Лицей. Но по-късно е трябвало да изостави всичко, тъй като в Атина не са го искали, тъй като е дошъл от друго място. А в още по-ранни времена тези групови души са били толкова силни, че когато някой е извършел престъпление, не е имало нужда да го екзекутират публично. Било е достатъчно само да го изхвърлят от общността, а като самотник той не е можел да съществува.

И когато в тази лекция на Щайнер четем за прехода от старите към новите групови души, които знаят за човешката свобода и искат да работят по нов начин с хората, то можем да се запитаме къде тези групови души са се научили да разбират, от къде са получили това разбиране за свободата. Но Рудолф Щайнер ни дава отговор на този въпрос. Той описва Михаеловата школа в свръхсетивния свят и той описва как Михаил се явява в тази свръхсетивна школа като големия герой на свободата. Той описва как Михаил дори в кръга на своите събратя

винаги с голяма сила е подчертавал свободата. И ние знаем защо и от къде, тъй като той, за разлика от другите духове на времето, е лицето на Христос, на Христос, който има за задача да постави на земята основата на десетата йерархия; на йерархията на любовта и свободата, която ще произлезе някога от човечеството. Има едно описание на Рудолф Щайнер на Школата на Михаил, където той описва, че в Михаеловата школа, във висшата духовна сфера, са вземали участие не само човешки души, не само елементалните духове, но също и редица същества от третата йерархия.

На едно място Рудолф Щайнер ги назовава непосредствено. Той казва, че в тази школа са участвали редица Ангели, Архангели и дори Архаи, т.е. това са онези Ангели, Архангели и Архаи, които принадлежат към Михаеловото течение в Духовния свят. И когато човек прочете това, получава отговор на нашия въпрос: Къде груповите души са научили за човешката свобода? И защо Рудолф Щайнер говори на антропософите за тези нови групови души? Защото тези групови души са участвали заедно с хората в Михаеловата школа. И оттук произтича една въодушевяваща перспектива за нашата групово работа в Антропософията и тя гласи, че в Духовния свят има редица Ангели, Архангели и Архаи, които са били свързани с нас в предрождения ни период, които са преминали, както и ние самите, през Михаеловата школа и затова са готови да работят заедно с нас на основата на свободата. Това означава върху една истинска Михаелова основа. Това означава, че тези групови души са готови. Възниква обаче въпросът дали ние сме готови за това? Предпоставките са ни дадени, но да ги осъществим, това можем да направим само от нашата свободна воля. И в това се изразява и езотеричният смисъл и езотеричното значение на груповата работа в Антропософията. А от Медитацията на основния камък ние също така знаем, че това са йерархиите, чрез които действия Светият Дух. И ние видяхме също как се образува, как се създава съвсем новата карма от Духа. Тя се създава чрез човешките дела, които са описани в книгата “Философия на свободата”.

Но тук имаме и следващата, по-висшата степен. Новата карма не трябва да се създава само сред хората, а също и между хората и духовете на третата йерархия. И това е началото на пътя, който може да ни доведе до целта на земното и на човешкото развитие, тъй като там, където хората започнат да създават свободни кармически отношения не само помежду си, а и със следващата йерархия, която е над тях, то тогава хората започват да действат като

бъдещата, като десетата йерархия. И така дават на йерархиите нещо, от което те имат нужда за своето развитие. И в това се състои езотеричният смисъл на нашата груповата работа така, както Рудолф Щайнер ни е разкрил този смисъл от новите Християнски мистерии. И Рудолф Щайнер нарича

това целта, която трябва да бъде постигната от съвременното човечество. Той казва, че човечеството трябва да се научи да работи не само помежду си на нова основа, не само сред самото себе си да създава новата карма, а човечеството трябва да се научи да работи съзнателно с йерархиите,

а днес преди всичко с Михаел. И затова Рудолф Щайнер създава Антропософското общество и в това се изразява смисълът на нашата съвместна антропософска работа.

Превод от немски:
Величка Йорданова

Клоновете и работните групи на Антропософското общество и изпълнението на тяхната мисия през 21-ви век

Морис льо Гераник¹

Откакто се занимавам с антропософия, работата в групите и клоновете на Антропософското общество винаги е била за мен интересна тема. Запазил съм много жив спомен за извънредно интензивни срещи във Франция през 70-те и 80-те години на 20-ти век на различни конгреси и събрания на клоновете във Франция. Ние, младите, изпълнени с ентузиазъм към антропософията се събрахме с по-възрастни силни индивидуалности като Жерар Клокенбринг, Ксавие Флорен, Атис Флорид и много други, които донасяха същия ентузиазъм и дълбокото си познаване на антропософията. По някакъв начин, това създаваше между нас, по-младите и по-възрастните един вид свещен поток свързващ ни с Рудолф Щайнер и неговите импулси. Тези срещи бяха дар от съдбата, от кармата и подготовка за собствения ни живот и бъдещите ни задачи. Мнозина от нас можаха да оплодотворят тези импулси още от началото на осемдесетте години на 20-ти век, когато бяха създадени толкова училища, ферми и други антропософски институции. После дойде краят на века и началото на 21-ви век. Често ме занимаваха следните въпроси: как да се възпроизвежда съзнателно това, което ни е било дадено от съдбата, от кармата? Как да направим така, че клоновете и работните групи да бъдат места, които все повече да привличат съвременната младеж и хората, които повече или по-малко съзнателно се стремят да се ориентират в своето търсене на духовността? Питам се също какво ще стане с три четвърти от настоящите клонове след двайсет години като се има предвид напредналата средна възраст на сегашните членове на клоновете. Непрекъснато поставях пред себе си всички тези размишления и се питам: какво липсва? Какво може да се направи, за да се преобърне този процес, който изглежда все повече се задълбочава? Върху какво трябва да се работи, за да могат те да станат

места за срещи, където намират отзвук и се настаняват трайно в съзнанията най-важните духовни импулси на нашето време, където човек иска да отива, защото там се случва нещо силно?

Водейки началото си от тези въпроси, малко по малко пред мен се открояха като абсолютно необходими пет качества, чрез които сбирките на клоновете да могат изцяло да изпълнят задачите си. Благодарение на тези качества клоновете на Антропософското общество и местата, където те се събират биха могли да бъдат модел за широко възпроизвеждане по Земята. Тези качества не се отнасят до съдържанието на срещите на групите, а могат да вдъхновят за тяхното структуриране, за ритъма на работа, за поставяне на някои цели, както и за внасяне на необходимите допълнения към централната тема. Обаче всяко от тези качества може да бъде и тема на самото изучаване. Впрочем, добре би било те да се проучат, за да могат да се внедрят в работата.

Главното е те да присъстват като основни опорни точки. Да присъстват винаги в поведението, във фона на работата, в прибавянето на някои постоянни действия в началото и в края на сбирките. Формите под които тези качества могат да живеят, са безбройни и няма защо да се опасяваме, че могат да ни ограничават. Същевременно те са средство човек да види мястото си в групата, да се прави равностметка и да се вижда в коя област работата на групата може да се подобри. Тъй като всяка група или клон притежава едно или друго от тези качества в по-голяма или по-малка степен, докато други са слабо развити или не съществуват.

Именно като медитирах върху тези пет работни качества, едно прозрение проряза съзнанието ми за известно сродство с петте допълнителни упражнения. Искам да подчертая, че не съм търсил изкуствено съответствие или пренасяне на 6-те упражнения. Направих тази връзка късно, но после тя ми позволи да задълбоча и да видя по-ясно тяхната обосноваване, взаимните им връзки, развитието им, както и необходимостта да се мисли за едно шесто качество, което е хармонизацията на петте. В съзнанието ми израстваша в пълния си размер и значение образът на едно социално етерно сърце. Действително, така

както един човек по окултна необходимост трябва да развива тези шест първостепенни качества, когато предприема духовно развитие, съвсем разбираемо е също да се очаква един клон или работна група да развиват също основни качества.

Шестте допълнителни упражнения, посочени от Рудолф Щайнер като абсолютно необходими за индивидуалния път на окултно развитие, имат за цел да оформят хармонично, а после и да разбудят сърдечната чакра.² Постепенно тя трябва да стане духовният център, от където Азът хармонизира цялото си същество и другите си чакри. Сърдечната чакра няма 6 листенца (или 6 качества), а дванайсет. Но човек трябва да се занимава само с 6, защото другите 6 са били подготвени в течение на предишен етап от еволюцията на човечеството и се активират щом индивидът заработи върху първите 6. Така, когато се говори за чакрата на етерното сърце, се говори за мотива "12" и човек се свързва реално с Христовия импулс. Но да видим сега кои са тези шест качества:

1. усилието да се придобие и използва одухотворена мисъл в изложенията и размяната на мисли
2. оплодотворяването на елементалните духове произтичащи от икономическия живот
3. развиването на интерес към Аза на другия
4. космополитното състояние на духа
5. обрънатият култ
6. хармоничното интегриране (спояване), живо и естествено, на тези 5 първостепенни импулса

Сега ще ги опиша схематично като най-напред посочвам материалистичното влияние във всяка от тези области:

1. Одухотворяването на мисълта и развиването на новите духовни способности

Материалистичните импулси не могат да унищожат дълбоката нужда на хората от духовност в наше време, но могат да я отклоняват и задоволяват по външен и повърхностен начин. Така, в културата има тенденция да се показва и да се търси проявлението на едно частично и разпокъсано ясновидство, при което е невъзможно да се схванат възприетите явления като цяло. Тези окултни истини са размесени с материалистични концепции или с изкривено тълкуване, което ги свежда до нулата.

Например, киното през последните години показва как висши духовни истини се разпространяват все повече в планетарен мащаб, но общо взето, без във всичко това да прозира в достатъчна степен някакъв смисъл. Те са завладени от сензационност и комерсиалност, които имат тенденция да ги изкривяват.

Освен това, човешките астрални сили се затъмняват, изсмукват се от възприятелния много по-интензивни от обикновените. Фосфоресциращи екрани, пронизителни звуци изпълват нашия свят.

Невероятното разпространение на информатиката беше един от главните факти от края на 20-ти век. Всички равнища на живота бяха разтърсени и преобразени от господството на информатиката. От не-обикновения подем на информационната технология са намалели главно мисловните способности на въображението. Обаче това не трябва да ни кара да мислим, че информационната технология не е полезна за еволюцията на човечеството. Жестът на Михаил към дракона не е да го унищожи, а да го повали.

Драконът служи на човешката еволюция като облекчава човечеството от досадната работа, която могат да изпълняват машините. Освен това, благодарение на технологията културният и духовният живот могат да се разпространяват в световен мащаб. Не като избягваме технологията можем да повалим Ариман на земята, а като го караме да служи на прогреса на човечеството. Това е така, защото материализмът взема превес само, когато технологията поробва човешкото съзнание или служи единствено за избързване напред към удобството и насладата от материалния живот. Обаче, от жизнено значение е една част от човечеството да осъзнае, че всички тези технологии в края на краищата дават чрез физически средства само бледи отражения на това, което ще дадат новите духовни способности. Ако те се появят в достатъчна степен, материализмът ще загуби основната си власт върху достатъчна част от човечеството и именно в тази битка ролята на клоновете е огромна.

Както първото от шестте упражнения³ дава солидна основа на индивидуалното окултно развитие, така цялостната работа може да се извършва за разгръщане на определено духовно съдържание и придобиване на здравословен контрол над мисловните асоциации, а другите качества могат да се развият и да придобият цялата си сила.

Съдържанието на цялата антропософия, както формата и начинът на развиване на мислите съставляват съдържанието на бирките. На тях се открива възможност за

обработване на чистата мисъл и имагинативната мисъл. Възможността да мислиш основните антропософски понятия, да се учиш да развиваш жива, органична мисъл, заедно, в група, това доставя дълбоко вътрешно задоволство. Това се постига по-лесно, когато няма един единствен лидер, една единствена личност, която води групата, поляризира насоката на мислите и е центърът за допитване и авторитет на групата. Ако въпреки всичко, това е така, то това лице трябва да притежава голямо педагогическо майсторство, за да ръководи разбудването на мисълта у членовете на групата.

Новите способности се развиват благодарение на новите понятия дадени от антропософията, но също и от начина, по който тези способности се изработват. От жизнено важно значение е да се правят усилия и все повече да се избягва интелектуализмът. Колкото повече се практикува чистата мисъл, толкова по-ясно се схваща нейната разлика от интелектуалността. Интелектуалността не докосва нито чувството, нито волята, човек остава в областта на знанието, на познанията, които регистрира и натрупва. Обратно, чистата мисъл обхваща човека вътрешно и той се чувства подсилен от нея. Тогава той дълбоко и лично усеща сигурност в духовните истини, които е открил по време на обмена на мисли или на някое изложение или лекция. Нерядко се случва човек да получи познания чрез чиста мисъл, които впоследствие се потвърждават от някои указания на Рудолф Щайнер, за които преди това той не е знаел. Чистата мисъл всъщност е първата степен на ясновидството, при която обаче се долавят идеи и чувството за тяхната истинност.

2. Елементалните същества

Материализмът причинява разрушаване на природата. Той се стреми да механизира напълно земята. Така Ариман иска да привлече в своята област възможно най-голям брой елементални същества. И той успява в това, когато хората пораждащи елементалните същества със своята работа са проникнати от материалистични мисли.

Рудолф Щайнер посочва как специализацията на труда е направила обективна връзката между елементалните същества и човешката воля. И от тази обективност в бъдеще ще може да се развие предстоящият механичен окултизъм. Но за това е необходимо хората да могат да надраснат специализацията на своята професионална дейност, не в рамките на икономическия живот, а в културния. За това е необходимо да се намират места, където хората от най-различни професии да могат да се срещат и да обменят мисли върху нещата, които

ги свързват: познания за фона на живота, познания за духовните светове, за духовните същества, за съществуването преди и след земния живот, за религиите, за христологията и т.н. Там, където се споделя истинска духовна храна, специализацията на труда е преодоляна.

Освен областите, които засягат всички хора, трябва да бъде задълбочена също езотеричната страна на различните професии и в частност на естествените науки. Нашата цивилизация, основана върху съзнателната душа, има нужда да преодолее тясно-груповия дух на миналите цивилизации, в които езотеричните познания за занаятите бяха белязани с печата на тайнствеността. Естествените науки, ако към тях се подхожда в един общочовешки контекст, развиват истинска любов към природата. Точно това искат абсолютно да избегнат декадентските окултни братства. И мисията именно на антропософското движение е да преодолее корпоративния (тясно-групов) окултизъм ограничен до една област на живота.

Тук трябва да се разгледат три аспекта:

1. Конкретните познания за духовните светове и универсалните стойности
2. Езотеричните страни на професиите
3. Образоването на братски общности

Ефикасността на тези три аспекта в работата на клоновете оплодотворява, ориентира правилно елементалните същества бликащи от икономическия живот вследствие специализацията на труда. Така те биват свързвани с Христовия импулс. Докато чрез материализма те попадат на пътищата, които им приготвя Ариман.⁴ Ако учителите в самото училище си обменят идеи за духовните основи на педагогиката, лекарите правят това за медицината в рамките на клиниките, болниците и кабинетите, ако селските стопани се събират, за да работят върху основите на биодинамичното земеделие, всичко това е необходимо, но не е достатъчно, когато се остава в рамките на една и съща професия. За да се разбере цялото значение на този въпрос да видим какво казва Рудолф Щайнер по тази изключително важна тема:

"Именно това е необходимо, което от известна страна бива най-много нападано, да нахлуе в човешката еволюция другият полюс, полюсът, който ще бъде съставен от конкретните представи за духовния свят, които хората ще могат да си създадат. (...) Става въпрос точно за това: трябва да се разширят гледните точки, т.е. хората трябва да разберат, че всичко не е проникнато само от една единствена божествена духовност, която те си представят възможно най-смътно. А че духовността присъства

навсякъде и освен това, тя е конкретна, специализирана. Трябва да разберат, че когато избликват искри от наковалнята, точно там се създават елементални духове, които се вмъкват във вселенския процес и имат значение там. (...) Но важното е, че те се зараждат както трябва, по правилен начин, а не че просто се зараждат. Защото могат да се раждат елементални духове, които разстройват вселенския процес, и други, които го подпомагат. (...)

Ходът на еволюцията върви към създаване на връзка между това, което човекът е и това, което ще произвежда. Тази връзка ще става все по-тясна. (...) Фините пулсации на волевия и умствения живот на човека ще се свързват все повече с това, което той произвежда, ще бъдат неотменна част от изработеното от него и вече няма да бъде безразлично дали получаваш дадено произведение изработено от един или друг човек. (...)

Става следното: поради факта, че човекът не може повече да свързва емоциите си със света на машините, в известен смисъл той възвръща собствената чистота на този машинен свят, който израства от работата му или ѝ служи. В бъдеще няма да бъде възможно за него да влага в нещата своята човешка топлина, породена от радостта, която работата му дава. Но в резултат на това тези неща ще бъдат по-чисти. Те обаче ще бъдат и по-възприемчиви към това, което ще се излъчва от човека като двигателна сила излизаща и детерминирана от самия него. Нещото, което може да даде подобна насока на човешката еволюция, може да дойде само от конкретните познания за духовните сили, които духовната наука може да изследва, и не може да дойде от нищо друго. Изпълнението на гореописаното зависи от значителния брой хора, които все повече ще откриват другия полюс в света, полюсът на човешките срещи ставащи там, където те ще надрастват професионалния труд и същевременно ще го осветляват и изпълват.

Именно животът в антропософското движение може да бъде основата за един общ човешки живот, в който се събират всички професии. Строго външното напредване в еволюцията на професиите би довело до разпадане на всички човешки връзки. То би довело до там хората да се разбират все по-малко, а все по-слабото развиване на връзки е присъщо на човешката природа. Хората все повече само биха се разминавали, биха търсили само собствената си изгода и биха могли да създават помежду си само конкурентни отношения. Това не бива да се случва, иначе човешката раса ще изпадне в пълен упадък. За да не стане това, трябва да се разпространя-

ва духовната наука. (...)

И така, както предишните периоди на еволюцията са довели до абстрактните религии, новата еволюция изисква конкретно познание на духа, към каквото се стреми духовно-научното движение. Поражданите от професионалните реализации елементални духове, които се отделят от човека, трябва да бъдат оплодени от човешката душа благодарение на това, което тя намира в импулсите издигащи се в духовните области. Не че това е единствената задача на духовната наука, но това е задачата ѝ по отношение на професионалния живот, който следва своята еволюция и се променя. Ето защо всемирната еволюция върху земята изисква човешките сърца да се отворят за разбирането на следното: в същата степен, в която се специализират професиите, за хората, които се специализират и автоматизират, е необходимо малко по малко и все повече обратният полюс да става интензивно действителен, човекът да изпълва душата си с това, което го обличава с всяка друга човешка душа и няма значение в каква посока тя се е специализирала."

От този текст виждаме до каква степен сбирките на клоновете имат мисия обърната към цялото човечество, а не само към антропософите. Но именно антропософията и антропософите трябва да дадат импулси за форми и модели на работа в смисъла посочен тук. Трябва да се поеме тази отговорност и неуморно да се търсят формите на работа, които ще заговорят на цялото човечество.

За да се образуват групи, които да обединяват преподаватели, лекари, земеделци, евритмисти, работници и т.н., трябва да се създават случаи, при които хората да се чувстват призовани да участват (и то не само за изнасяне на лекция), а по-скоро с малки експозета с цел да се породи процес, а не само събитие като изключение без бъдеще. Лекциите в този вид работа, който описваме, не би трябвало никога да заемат цялата вечер освен по изключение, както е при основните годишни празници. Да се канят хора, да се предизвикват дискусии, да се оставя място за инициативи, да се позволява на живота, на индивидуалната творческа способност да се изявяват, да не се предвижда всичко, а да се стимулират срещите, обменът. Трябва да се мисли, че чрез различните професии се търсят също елементалните същества, връзката с природата. Ако в съществуващите рамки, този вид импулс изглежда невъзможен за осъществяване, просто трябва да се започне от нулата и да се създадат нови групи.

3. Развиване на взаимния интерес и сетивото за Аза на другия

В наше време вътрешната самота все повече нараства. Тя е неизбежна при развитието на съзнателната душа, тъй като Азът е силно съсредоточен върху самия себе си. Много аспекти на нашето време тласкат човешкия Аз към изолиране от другите човешки Азове и водят до ариманизиране на сетивото за Аза на другия.⁵

Както Рудолф Щайнер говори за конкретно познание на света и духовните същества и техните действия, така и членовете трябва да развиват конкретно взаимно опознаване. Една от целите на сбирките е да създават истински братски общности благодарение на взаимното опознаване и обмена на идеи по най-важните теми на съществуването. За да изпълнят тази мисия, антропософските клонове не трябва да бъдат само кръгове, в които да се обменят най-висши знания, а в които Христовият импулс на братството да може да се развива конкретно чрез интереса, който човек се научава да развива към другия. Това ще рече, че трябва да се намерят формите и навиците за работа, които развиват този интерес и това опознаване на другия. Това означава всеки да може да предаде важните неща, които живеят в него. Работа в този дух благоприятства за развиването на сетивото за Аза на другия чрез споделяне на лични опитности.

Дори и най-кратките индивидуални изказвания върху темата разглеждана от групата помагат да се избегне пасивността. Лични, оригинални изказвания, и то не в биографичен стил, позволяват също за кратко време да преоткрием този, до колкото сме стояли близо може би от години. Чрез това се цели да се осъзнае ангажираността, мотивациите, нещата вълнуващи дълбоко членовете на групата. Когато това се практикува известно време, се разтварят неподозирани хоризонти, забелязваме до каква степен прекалено често минаваме едни покрай други, а същевременно не знаем най-важните неща за нашите близни. И това може да се постави във връзка с посветителския път на Парсифал. Пътят му го отвежда до замъка на Граала, където той за да избави Амфортас е трябвало да изрази интереса, съчувствието си, а не само да го мисли. Нещо, което той успява да направи едва при второто си идване в замъка на Граала. Към тези разсъждения се прибавя фактът, че връзката с архангелите се извършва през нощта чрез думите, които ние самите сме произнесли, а не чрез думите, които сме чули (какъвто е случаят с детето преди пубертета). Чутите думи минават в мислите ни и могат да отекнат в сферата на ангелите, но само с думите привнесени от самия него човек достига сферата на архангелите. Това е допълнителна причина

да се стремим всички хора от групата да се изказват дори и да не е на всяка сбирка. Тази грижа би трябвало непрекъснато да занимава ръководствата на клоновете.

Така към първите две описани качества, одухотворяването на мисълта и обогатяването на елементалните същества чрез културния живот се прибавят отношението на Аз към Аз, развиването на взаимния интерес и сетивото за Аза на другия.

Основният социален закон даден от Рудолф Щайнер⁶ изразява точно това, което ние искаме да опишем тук:

"Има излекуване само, ако душата на всеки отразява и оживява цялата общност, а в общността действа индивидуалната сила на всяка от душите"

4. Космополитизмът

Материализмът води до глобализацията, която налага един единствен начин на мислене на цялото човечество. Той развива масова култура, в която сензационните информации се сменят с голяма скорост. Материализмът създава схеми на мислене, които заблуждават и на практика дават резултати обратни на обещаваните. Те се развиват особено добре благодарение на общественото мнение предавано от медиите. Така чрез мисловни потоци, които заливат съзнанията, се развива обратното на една независима и индивидуална мисъл. Освен това, създаването чрез медиите и комерсиализирането на звезди и идоли заместват ролята, която са играли преди луциферическите ангелски същества. Съобщаването на факти от живота и подвизите им запълват вътрешната празнота дължаща се на материализма. Обаче трябва да се разбере, че до известна степен това е необходимо, тъй като вътрешната празнота и всеобщата скука създавани от материализма биха били ужасяващи за човечеството. Само че би било трагично, ако само тази луциферическа компенсация за материализма се даваше на човечеството, тогава не би бил възможен никакъв прогрес и правилната еволюция би била погубена.

Космополитните слънчеви и михаелически импулси са благоприятни за всеобща култура премахваща границите и създават условията за истинско побратимяване на човешките същества. Духът на времето се бори човешките връзки да не почиват вече върху кръвта и националността. Освен това, той енергично отхвърля духа на сектантство, обуржоазяване и тесногърдие.

За да се развива съзнателно космополитизмът, срещите на клоновете би трябвало да се превърнат също в реални центрове за възприемане на това, което се прави в цялото антропософско движение, но също и което живее в света, близък или далечен и то без никакъв предрасъдък.

За да се подпомага този космополитизъм, би било добре да се оставя мъничко време, 10 - 15 минути за неформално, спонтанно съобщаване информация за каквото се случва в антропософското движение, както и в региона или в света. Един човек трябва да отговаря за времето. Така, благодарение на тези няколко минути всеки член би могъл да се чувства свързан с цялото антропософско движение, както и с изживяванията на съществата, които ни заобикалят, с най-малките и с най-големите проблеми. Така клоновете наистина стават възприемателни органи, които се обръщат към цялото развитие на човечеството.

5. Обърнатият култ

Големите масови събирания, където тълпите са обзети от емоции запълват дълбоката нужда на човека от общуване. Но на тези събирания присъстваме на едно обновяване на зрелищата от времето на римляните. Емоционалната и волевата страна на човека бива силно обхваната и се образуват невероятно мощни колективни емотивни вълни. Това са новите декадентски култове на модерните времена.

В традиционните религиозни култове хората получават връзка с духовния свят чрез ритуала, думите и съдържанието. Душите развиват едно вътрешно възприемателно състояние и тогава духовният свят може да слезе към хората. Формата на тези култове е отражение на връзката, която човешката душа изживява по време на предрождения си живот в духовните светове. Но този вид култ ставаше все по-труден за изживяване за по-голямата част от човечеството. И единствено една малка част от него може да го изживява по правилен начин. Причината за този факт е развитието на съзнанието за Аза, което наложи по необходимост едно пълно обръщане на отношенията с духовните светове. Понастоящем, в своето будно съзнание човешкият Аз преминава през една опитност на пълна изолация от духовните светове. Но в тази изолация може да се зароди стремеж за намиране на нова връзка с духовните светове и боговете. Този стремеж изниква още докато се търси разбиране на духовното. При изучаването на основни трудове занимаващи се с духовните познания не става въпрос само да се получат нови идеи, а човек да се издигне до едно по-висше състояние на съзнанието, за да разбере съдържанието им. Освен това, едно истинско съучастие в творбата позволява човек да изживява в себе си зараждането на мислите. Книга като "Философия на свободата" на Рудолф Щайнер, например, дори изисква от читателя, чрез вътрешно наблюдение на описваните неща, да бъде способен сам да проверява правдивостта

на това, което се разглежда. Този, който чете, може чрез оживяване на собствената си мисъл да се издигне до това висше състояние на съзнанието.

Сега да си представим, че този акт на вътрешно издигане бива изживяван от няколко човешки същества в някоя обща работа. Тогава съзнанието на всеки от членовете се издига в духовния свят дори ако настоящото съзнание долавя твърде слабо тези промени в него. Това създава едно изживяване, което Щайнер е нарекъл обрнат култ в смисъл, че не духовният свят слиза към една общност, а група човешки същества се издига чрез вътрешната си активност в духовния свят. Тогава към тази работа извършвана на земята могат да се присъединят и да участват в нея невъплътени същества. Това вече не е израз на отражение на живота преди раждането, а предусещане на общото изживяване след смъртта.

Да обобщим тези три вида култове:

Декадентските култове

1. Масовите прояви основани на противопоставяне на една група на друга в големите спортни свещенослужения на нашето време. Тогава се отделят огромни емоции, индивидът се слива, идентифицира се с опрделена група.

2. Проявите, при които един човек е издигнат до равнището на звезда, на идол.⁷

3. Накрая, проявите, които имат за цел да запечатат в съзнанията идеи или импулси чрез внушение.

Традиционните култове

Те почиват върху качествата на човешката душа идващи от нейния живот преди раждането и позволяващи на човека да запази връзка с божественото.

Новият или обрнатият култ

Когато се обединяват свободно индивидуалности изработващи духовни съдържания, издигайки се по този начин заедно, в общо усилие, към един по-висш план.

До Четвъртата следатлантска епоха задачата на духовете на формата беше да управляват мислите и имагинациите и те ги предлагаха на хората. Човеците трябваше да се приготвят, за да получават тези мисли. Но старото отношение с божествеността се промени напълно, тъй като отговорността за тези мисли беше прехвърлена на духовете на личността през тази четвърта епоха. За да позволят развитието на човешката свобода, те отказват да дават мислите и имагинациите на хората.

Значи обратно на духовете на формата духовете на личността не донасят на хората мислите и имагинациите. Този, който иска да достигне до тях, трябва да отнесе (в съня) собствените си мисли и имагинации, за да влезе в контакт с духовете на ли-

чността. Едва тогава се установява връзка между човека и тези духове и тази връзка е белязана с печата на свободата. Това е обмен между човешката индивидуалност и боговете. И в този обмен тези същества потвърждават или отхвърлят мислите и имагинациите на индивидуалността. Между човека и духовете на личността се установява един вид диалог. Но индивидуалността може да има обмен с тези духове в съня единствено с мислите, които е изковала самата тя. Тогава духовете на личността донасят инспирациите и интуициите⁸ и това се отнася, както за конкретния ни живот, така и за духовното ни познание. Тогава тези инспирации и интуиции, които са много реални и необходими за новото време, изникват в съзнанието в подходящи моменти от деня. Чрез този обмен се установява новата връзка между хората и боговете.

Нека посочим също, че духовете на личността имат да се сблъскват с изостаналите духове на формата. Тези, които са станали луциферически и продължават да дават мисли на хората. И те правят това ефикасно като формират духовния фон на това, което наричаме обществено мнение.

6. Хармонизацията на петте работни качества и формирането на социалното етерно сърце.

Впрочем, първото качество е във връзка с човешката мисъл. Второто - във връзка с това, което човешката воля създава в икономическия живот. Третото засяга човешките отношения, взаимният интерес на Аз към Аз. Четвъртото - все по-голямото осъзнаване на това, което цялото човечество инкарнирано на земята изживява. И накрая, петото се отнася за връзката с духовните светове.

Шестият елемент е изкуството да се съживяват тези пет качества и импулси по жив, естествен и хармоничен начин.

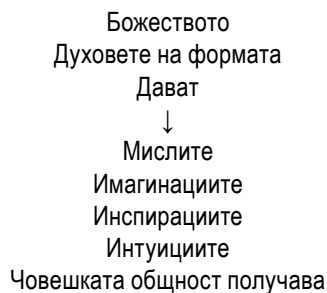
Тогава с шестото качество се разкрива една учудваща метаморфоза. Защото качествата ни не са вече шест, а дванайсет.⁹

Да си припомним тук, че шестото допълнително упражнение достига целта си при отделния човек, когато той хармонизира в себе си първите пет упражнения. Щом се постигне това, етерното сърце се събужда като орган за духовно възприятие. Етерното сърце е чакрата с 12 листенца. Когато достигнем шестото упражнение, предишните листенца се събуждат естествено. А това, което е вярно за индивида, трябва също да е вярно за общността. Петте описани качества се хармонизират на това шесто ниво и едно социално етерно сърце започва да живее и да се задвижва. Но за да се достигне напълно съзнателно до това шесто ниво и то да се засили, могат

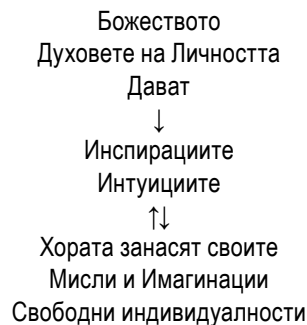
също да се упражняват 12-те начина на възприемане на света (или 12-те мирогледа), както и 12-те добродетели. Тъй като 12-те мирогледа¹⁰ са във връзка с духовния и космичния елемент, а 12-те добродетели - с душевния и вътрешния елемент на човека. Свободното и непредубедено състояние на духа позволява тогава да се мисли през 12-те възможни гледни точки!

Ако това, което се опитахме да нахвърлим, се осъществи, работата на клоновете би станала толкова жива, толкова истинска, че всички тези елементи биха се долавяли в начина на говорене, на слушане, в общата атмосфера, в духовната атмосфера. Тогава, благодарение на тези качества Христовата сила на братството би прониквала от дванайсет посоки като етерни вълни. И да се създадат тези места като модели за цялото човечество със сигурност е една от най-важните задачи на антропософското общество за 21-ви век.

Старият култ

Обърнатият култ

*Les Nouvelles de la société
anthroposophique en
France, XI-XII, 2006 г.*

Превод от френски: Светла Бисерова

Бележки:

1/ Морис льо Гераник е роден в Сен Клу (Париж) през 1954 г. Сега живее в Базел и ръководи издателство "Трискел". Сайта на издателството е <http://www.triskel-verlag.eu>.

2/ Виж "Етерното сърце и шестте упражнения" Текстовете от Рудолф Щайнер, Атис Флорид и Морис льо Гераник, 2005 г. Базел, издателство Трискел.

3/ виж заб. 2.

4/ Виж "Кармата на професията", 4-та лекция, СС-172.

5/ Виж "Загадката на човека" Рудолф Щайнер, СС 170. За да се преодолее това влияние, човек трябва да е способен да излезе от себе си и да се интересува от другия. Така се освобождава от егоцентризма. Същност на духовната дейност и на общото усилие за задълбочаване на духовните познания е да предизвиква тази нужда за опознаване на съществата участващи в тази работа.

6/ Адресиран до Едит Марион, който Рудолф Щайнер е записал върху един екземпляр на "Основа на социалния организъм", СС 23.

7/ Нека уточним, че за юношите нещата се представят различно. Спортният отбор има оправдание като игра и доколкото се намира в една сърдечна и здравословна атмосфера. Също така сливането с една група е част от юношеството, което като възраст повтаря предишна епоха от еволюцията. Здравият смисъл позволява добре да се види какво е здравословно и какво приема упадъчен обрат.

8/ Виж между другото лекцията от 28.12.1918 г. "Как да намерим Христос?", СС 187

9/ Виж "Етерното сърце", Рудолф Щайнер, Атис Флорид и Морис Льо Гераник, Издателство Трискел.

10/ Виж Рудолф Щайнер "Човешки мисли, космически мисли", СС 151, а също "Дванайсетте мирогледа и гръцките философи", Морис льо Гераник, Издателство Трискел, Базел.

Редовно годишно събрание на АОБ

на

30.IX.2007 г. от 10:00 до 16:00 ч.

Дневен ред

1. Годишни доклади от председателите на УС и КРК;
2. Изказвания и разисквания по докладите и дейността;
3. Избор на управителни органи - УС, КРК и Председател;
4. Приемане на бюджета и размера на членския внос за 2008 г.;
5. Гласуване на решения за дейността през 2007/2008 г.

Събранието ще се проведе в Зала 1 на хотел "Шипка" в София на адрес бул. "Тотлебен" 34А (на 300м. от пл. "Руски паметник" срещу Пирогов).

Извинение!

Скъпи читатели,

В миналия брой на вестника публикувахме официалния материал от конференцията „Душата на Европа“ с автор Miklos Landvay. Разполагахме с два превода на текста от немски - от Емилия Маринова и Величка Йорданова. Намерението ни беше да публикуваме превода на Величка Йорданова, но вместо това, поради техническа грешка при компютърното оформление, сме публикували превода на Емилия Маринова с името на Величка Йорданова като преводач.

Редакционната колегия поднася своите **най-искрени извинения** към двете преводачки за допускането на тази грешка! Като корекция, по-долу публикуваме вече действителния превод от Величка Йорданова.

Конференция „Душата на Европа“ Среща в средата на Европа

Miklos Landvay, 25.03.2007 г.

Събраха се хора от 13 националности с 13 различни майчини езици. Събрахме се, не за да говорим един за друг, а за да говорим един с друг. 65-те участника чува 13 половинчасови доклади, за да могат след това в малки групи да споделят мисли и чувства относно чуто.

Как така в нас възникна въпросът за душата на Европа? Всички ние се срещнахме, търсейки тази душа. Душата означава идентичност. Изглежда, че ние, европейците, тъсим идентичност. Ние всички носехме нашите собствени опитности, чувства, възгледи, мисли, въпроси. Парадоксите, сред които трябва да живеем.

Аз съм роден в Сопрон, на 3 км от австрийската граница. В града, чието име означава „град на верността“ при един референдум народът решил, че мястото му е в Унгария, а не в Австрия. Значи аз съм роден в Източна Европа. Трите километра до желязната завеса означаваха много повече от само 3 км и телена ограда. Това означаваше два коренно различни свята,

фундаментално различни в разбиранята, в светогледа, в чувствата, в мисленето.

Когато бях 18-годишен, тръгнах да странствам, и през следващите 20 години живях в 9 различни европейски страни. В Западна и Източна Европа, никога в Средна Европа, тъй като по онова време Средна Европа нямаше. Може би днес я има вече в зародиш? Това беше странстване в резултат от свободно решение. Аз не бях изгонен, не странствах по икономическа принуда, както го правят много от моите сънародници и много бежанци от различни страни. Аз търсех по собствена воля моята идентичност.

Типична европейка съдба. Това не е рядко срещана съдба сред 65-тимата участници, които се събраха за конференцията „Душата на Европа“ в Добогокьо („туптящото сърце на Европа“), едно място, където (вероятно) може да се намери сърдечната чакра на света. Ние дойдохме от Изток и Запад и търсехме средата. Центъра на Европа, центъра на света, нашия център. Ние търсехме душата, която свързва полярностите като център. Ние усещахме: Трябва да има среда, дори да е недоразвита, скрита, загубена. Ние почувствахме: Принцесата, душата на Европа е жива!

Центърът е там, където стоя. Там аз свързвам Космоса и Земята. Това е отговорна задача. Освен това ние трябва да формираме общността, в която да може да живее една свободна индивидуалност – това е една друга задача на средата. Има ЛИЧНОСТИ, които могат да осъществят Европа. Мисли, които са лични, които се интегрират, инкорпорират в индивида.

Слушахме доклади: винаги по един лектор от Запада, а веднага след това – от Изток. Така можеше да се разбере, колко различно изживяваме света, тълкуваме, питаме. Колко различни могат да са тези светове и колко благотворна и оздравителна може да е една среща. Открито се проявиха ясно мислене и топли чувства, универсални и лични изходни точки, форми за проявление на нашето съществуване в Европа. От докладите и разговорите ясно се открии сегашното положение и пътят се очерта стъпка по стъпка: Трансформацията, възникването и успехът на центъра са възможни само от силите на сърцето. Необходима е сърдечна интелигентност! Нещото, проблемът, въпросът трябва да излезе от душата, трябва да е ясен, трябва да ни засяга и формира лично.

Бяха поставени основни, екзистенциални въпроси, отговорът на които представлява целият ни живот, историята на Европа и на света. Въпроси, които остават открити и ни държат будни, които като катализатори правят възможен хода на развитието.

Какви въпроси бяха поставени?

Може ли една такава формация като Европа да има душа? Какво търсим, когато търсим душата на Европа? Какво може да ни каже Европа днес? Какъв вид способности са необходими, за да се намери и поддържа центърът? Какво предствлява този център? Къде е центърът? Къде живее народностната душа? В кръвта, в езика? Как от идеята, от първообраза може да възникне една жизнеспособна формация, един организъм на Европа?

Как можем да се просветлим лично ние? Как можем да сме „ясни слова“? Как могат да се осъществят едновременно етичното достойнство и индивидуалната свобода? Как може да се търпи и цени различността? Как могат да се осъществят такива импулси като социално тричленство или безусловен основен доход? Какво означава днес разделянето на Изтока и Запада? Как могат да се съберат? Къде е днес хуманистичното наследство? Европа носи ли повече отговорност за света, тъй като е направила много в световната история? Възможна ли е стъпката от националност към транснационалност? Космополит ли е Архангел Михаел? Езикът на сърцето ли ще бъде общият език в Европа, в света?

На всички нас ни стана ясно едно: Сега ние се намираме в опасна ситуация в света и само разбирателство, диалог, нови импулси и идеи могат да ни изведат от трудното положение. Наистина нови импулси! За да се излекуват не само симптомите, но и болестите. Предизвикателството на възприемането, разбирането, преодоляването!

Конференцията беше организирана (благодарение на Peter Takats и неговите помощници) така, че стана възможен жив обмен. Аз дойдох на конференцията с въпроси и въпреки че много неща ми станаха ясни и съзнателни, се върнах в къщи със значително повече въпроси. Импулсите, разговорите доведоха до това, парещите ми въпроси да добият повече огън и повече яснота, повече светлина.

Въпросите живеят в нас и ние отнасяме тези живеещи в нас въпроси в нашите страни, в нашите общности. Многого сърца запламтяват в 13 страни на Европа. И когато се срещнем отново през м. август в Прага, формираният център ще се е разширил малко. Ние създадохме повече пространство, повече живот, повече свобода за движението. И в нас се събуди надеждата: Този център може да се разраства още повече. И един ден да стане толкова голям, че яснотата и топлината да озарят цялото земно кълбо.

Превод от немски език:
Величка Йорданова

Опровержение

до в-к „Антропософски вестн.“

Писмо

До Управителен съвет на Антропософско общество в България

По повод на публикуваното СТАНОВИЩЕ на УС на АОБ във в-к „Антропософски вестн.“, бр. 19 /2007г., чрез редовете на това писмо, бихме искали на направим официално опровержение.

1/ Участниците в Конференцията „Душата на Европа“ – Унгария не са изразявали идеи от името на Антропософското Общество в България и съответно не са имали подобни претенции

2/ Участието в Конференцията бе персонално:

* за Емилия Маринова – като съорганизатор на конференцията по покана от Унгарска страна

* за Преслав Павлов и Филип Филипов – като автори на антропософско изследване, публикувано в книгата „Бодхисатвата в ХХ век“, чиято теза да представят на форума

(За сведение на читателя, книгата „Бодхисатвата в ХХ век“ бе високо оценена от престижни антропософски издателства в чужбина, и към нея бе проявен издателски интерес.)

3/ От Българското общество интерес към тази конференция не бе проявен и съответно заявка за участие - също

Искрено се надяваме с тези редове, да сме избегнали всякакви обвинения и недоразумения!

С уважение:

Емилия Маринова
Преслав Павлов
Филип Филипов

21.07.2007 г.

Пробивът /епифании/

Ако съм умряла, може би някой би се заинтересувал да узнае защо написах следващите стихове. И тогава не ще има кой да отговори. Ще има кой да отговори, но няма да съм аз.

Исках самотата на Еленския балкан.
Нещо търсех...

Пътуване по обед. Монотонен пейзаж, необичайна първоаприлска жега. Като че ли колата се приплъзва под мен, изпре-

варва ме и ме оставя след себе си да се нося...

Събужда ме вишневият цвят на идващо срещу мен возило. Плавно се връщам в моето платно, разминавайки се в пълно мълчание и непроменена скорост с вцепенени срещу мен лица. Продължавам да си карам, в харизмата на преживяното, до занемарен рибарник - паметник от стари времена. Паркирам в подножието на ловно-рибарска хижа. По изтърбушени стъпала и хлъзгави ланшни треви се заглеждам в обезрибената вода...

Слънцето все тъй припича и никъде в нищо не се чувства и повеи на вина...

С мъка се отделям от съзерцанието и в пуст ресторант питам къде мога да си наплискам лицето. Единствената жива душа ми посочва тясна тоалетна и ми донася поръчаното кафе и кока-кола.

Лицето ми е мокро, но аз искам да е мокро, за да ме охлажда. Единствената жива душа освен мен обаче може да мисли, че лицето ми е мокро, защото в заведението няма кърпи. Тогава му разказвам за движението си в насрещното платно. Слушането мълчаливо изразява съпричастие. И двете ни души, витаещи над Прага, усещат съпричастие от цялата природа, закрила от невидимото и никакъв излишък.

В Еленския балкан, под връх Чумерна, срещам близки хора. Предупреждават ме за прогноза рязко застудяване и възможни валежи. Следват въпроси - имаш ли дърва за огрев? И предложения - да ти нацепим! Айде бе, ще се оправя! Какво чак толкоз! Няма проблем! Така де - необичайна жега, сега пък - необичаен студ? Ще се оправя - мисля си неизразено аз. Скоро всеки е поел по пътя си, а аз - сама, с неуточнените очаквания от самотата...

Втори ден в Балкана, сама. Взе да прекапва, мрачно и ветровито. Колко внимателно се подготвя „усвояването“ на къщата, докато станем едно.

На събуждане, недосъбудена, на сън, опитвам се да отделя тъмно-пъстра пеперуда измежду тревички. Тя се разпрашава между пръсти и тревички - от усещането, в силен шок - тялото ми подскача. Колко неща са били наопаки - като че ли да се приспособя към земните условия, е трябвало да позагърбя, да направя по-гъвкави някои морални правила - не да злоупотребя, а да направя по-гъвкави, за да не се пръсна... много особено. Да мисля напред - Прометей, да мисля със задна дата - Епитемей. Да мислиш напред - земно, да мислиш обратно във времето „на заден ход“ - духовно.

Никога не съм отчитала реалността достатъчно добре. Сегашното ми „закапанване“ в Балкана - отличен урок. Леденият

вятър е смразил дъжда в суграшица - прогнозата неудържимо става факт. В утрото поглеждам през прозореца - до невидимите върхове - красиво, гъсто, сериозно и съсредоточено, снегът вали. Снегът вали без емоция, нито внушение. Но душата ми не може да се въздържи - навън, навън - да се сдружи с прииждащата бяла мокрота...

На няколко въпроса, зададени от местни жители, въпроси от рода - сама ли си? замръзнала ли ти е водата? - отговарям леко отегчено, почти дръпнато - не съм сама (лъжа - за какво ли се интересува), не е замръзнала (после проверявам, външната чешма не тече, значи вече е замръзнала, изрече съм втора лъжа, от безхаберие)...

Вътрешно се оправдавам - не съм ли заета с нещо по-важно от баналности в общуването - като например да не позволя да ми се месят в живота, в свободата - особено тук, в планината...

Очертава се урок по неподготвеност, непредвидливост, самонадеяност и глупост. Опасното ми снизхождение към всички разкази за справяне с ежедневието! Да, да-а, нужното смирение...

Всъщност аз не съм доволна от себе си. Има някакво разминаване. Някаква жажда сега да изживея с удоволствие живота, който живеят всички, защото десетки години се чувствах неудовлетворена, недоволна, търсеца, задаваща въпроси без отговори, отричаща... Е ли в Христа точно - да доизживея много толерантно и както всички останали остатъка от живота си? С друг тип примирение! Примирение с несъвършенството! Парадоксално, мъчително, невероятно! Сега вече отшелничеството не помага - в оня смисъл, стария!

“Конфигурацията се смени!”... Вчера ми се явяваше настоятелно “лъвът” като образ на сетивната груповата душа... Не ми е ясно защо... Продължава да сипе сняг, да засипва...

Набелязване на нещата. Свършването им. Две съвсем различни категории активност. Каква масирана воля, за да бъдат осъществени! Дъното на материализма. А все ме теглеше нагоре - по луциферически. Липса на реалистичност, желанието да виждаш доброто като същност не помагаше да се справям... Моят аз - мястото му, изявата му - без да пречи или да се противопоставя така че да отнема правото на другия за избор...

“Промени се конфигурацията” - тази промяна не е ли всъщност появата на Висшия ми Аз в конкретните, дребните, житейските условия... Странно разкритие в снежния Балкан - в тишината, в белотата, в самотата - изправена с един Аз като стълб, издигнат от Земята до Небето! Благодаря.

На следващия ден обаче снегът е до

пояс. Не се вижда жива душа наоколо, всеки - затрупан там, гдето е, на стотици метри от съседа си. Изведнъж самотата придобива други измерения - възможно ли е да се съизмерва с категория подготвеност? Изненада - предвидливост - осъзнаване - подготвеност?

Оттук нататък земните несгоди се явяват само тласък да се срещнеш с Бога, но чрез Дявола. Преодоляване на преспи, разриване с дървена лопата - отчаян опит в търсене на помощ от съседа... Непреодолимо разстояние, невъзможност да надвишаваш преградата на стелешката се завеса... Насочваш пътината към плевника, но огнени стрели в гръбнака ти те правят схваната от лутане. Уплашено се връщаш в опит да събереш мислите си вътре в къщата, да навлезеш в "сега-то"! Спомняш си, че с трион и секира можеш да приготвиш нещичко за огрев преди да си измръзнал... И колко още неща можеш да опиташ да направиш, да помислиш и да осъзнаеш преди...

Да, когато са задавали въпросите си местните, то не е било за да се месят в живота ми, а от знание... От любов, породена от знание... Знание, за което съм нямала съзнание... (Затуй ли наоколо витаеше лъвската глава - недоразбрана?)...

Когато върша нещо, имам затруднение с това, че не мога добре да обхващам, да предвидя действията в тяхната последователност. Говоря за елементарни неща - миене на зъби например. За да не объркам последователността, трябва да мисля много, да се съсредоточа - вземане на пастата и четката, отвинтване капачката на пастата, къде да я поставя, после четката и пр. Може би нещо куца в създаването на навици (да прочета отново).

Ако малко обобща - с целия ми живот имах затруднение - никакви навици, които да ми помогнат. Има някакво отношение между будност и сънно състояние, което при мен май е объркано (Да разбере)! Сякаш горната част на мозъка ми е покрита с плитка тубетейка като чиния. Тотално неподготвена за самотата, която трябва да прескочиш, за да достигнеш до Благодетеля, до Благодарителя. И тогава се сещаш за други мигове, мигове на неразбиране... Нападат те яростни спомени от провалени опити за общуване и поругани свети мигове на споделяне... Какво разочарование от човешкото, което снижава... Такъв яд и безсилие под острието на спомена, че изкрещявам - мразя ви! - повалена в собственото си падение...

"Конфигурацията се промени". Посоките изток-запад-север-юг добиха център в Христа - "ще създаваме наред със Създателя" - розите - розенкройцерски кръст - кръста с розите. Изведнъж ми просветна, погледът

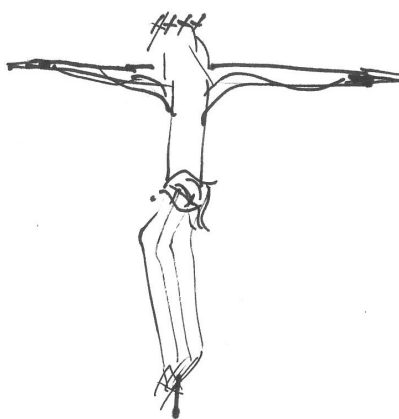
ми се проясни, светът стана друг. Възхищавам се от човека. Отвращавам се. Това е. Сега, сега и аз съм истинска. Възхитена от човека. И отвратена. Навръх навечерието на Великден. Нямам никакви илюзии за хората. Отвратителни, макар и божествени. Господ да ни е на помощ.

Господи, прости ми! Трябваше найсетне да видя реалността. ЗАТУИ ТИ СТОРИ ТВОЙТО ДЕЛО, ЗАТУЙ ТИ СТОРИ БОЖЕСТВЕНОТО СВОЕ ДЕЛО

Значи, ето го Възкресението, Великден! Да знаеш какво е Земята и такава, каквато е, да я свържеш с Духовния свят, с Отца. Знаейки що за място е и що за човеци са хората, да приемеш това и да се жертваш, за да осъществиш връзката и да им дадеш възможност - никаква илюзия, че ще бъде разбран. Какво е моето нещастно жалко аз с неговото, на моя аз, осъзнаване на реалността - пред това на Господа! Не разочарование - ОСЪЗНАВАНЕ - на реалността.

Възможно ли е да живея активно, с участие - не с безразличие, но безстрастно, без страст? Изпълва ме спокойствие и равновесие, както пред Възкресение. Е ли това решимостта - Така да бъде! Равновесие от решимост... Вероятно това е чувството на Христос след молитвата в Елеонската планина към Отца! "Толкова е хубаво и тихо както след Възкресение."

Значи, сега е хубаво и тихо от решимост, от готовност за Разпятие!

Елеонска планина Еленски Балкан

Не, не може да ни отmine тази чаша.

И да си закрием очите
и да си затиснем ушите
и да си посипем главите...

Не може.

Ако не може да ни отmine тази чаша -
нека да разпознаем кръста си!

Да признаем реалността!

Ах, спокойствие на душата в плътта.
Равновесие.

Участие - като потърпевши.
Страдание -
страсти Христови -
без страст.

Е ли това решимостта -
Така да бъде! - Амин!

Равновесие от решимост - да бъде,
равновесие от готовност -
да бъдем разпнати! - на кръст.

Радара Женшенова, 2003-2007

Медитации

Птиците с радост
разгласят деня,
земята се буди
с лъх пеперуден
от цветопотопа,
на милионите мравешки стъпки
под неуморния тропот.
Стрък безимен
в тревата притихвам
и душата потръпва
във всемирния ритъм.

x x x

Гората с шепот си брои листата,
а потока глъхне в дола.
Зора от радост просълзена
в бързей се оглежда
мравки в ниското се лутат
камъкът обраства с древност -
всичко затворено във своята самотност
съзерцава.

И от всеобщата вглъбеност
струи безкрайност и нетленност.

x x x

Като лист съм притихнал
мисълта е изтекла.
Тъй отново съм никой
и живея във всичко:
в това стръкче трева,
в тази капка роса,
в този лъч
пронизал кристала на капката -
Аз съм.
Същността ми
е връстница на вечността,
винаги в безпредела,
от безкрай до безкрай.

Михаил Кендеров

Повод за размисъл

Върху личните ни съдбовни изпитания довели ни до Духовната Наука ни дава книгата на доц. Иванка Кирова - "Живях в Коми - от сумрака на тайгата до светлината в Духа".

Често, някой когото познаваме от години и повечето събития и прекеждия в живота му са ни известни, някой когото обичаме, а и уважаваме, знаейки че реализацията в живота му е резултат от неговите способности и заслуги, ние смятаме че всичко знаем за него. Обаче, ако имаме възможността да се докоснем до неговият живот така, както той самият с отворено сърце към другите спонтанно е разказал, както е случая с книгата на доц. Иванка Кирова "Живях в Коми - от сумрака на тайгата до светлината на Духа", разбираме, че ни е даден шанс по уникален начин да видим невидимия човек в него.

Нямам намерение да пиша рецензия за книгата, по-скоро използвам редовния брой на нашия вестник за комуникация и приятелска препоръка към антропософските членове.

На масовия читател книгата "Живях в Коми" би донесла утеха, че смъртта не е окончателна раздяла с нашите любими, разбиране че е необходима духовна просвета за по-леко преодоляване на болката от загубата им, както и би стимулира възхищение и респект към борбения дух на тази лекарка, която поставена от съдбата при неимоверно тежки условия на работа проявява завидна смелост и самообладание, често надминавайки дотогавашните си познания и опит, за да спаси човешки живот.

На антропософския читател бих я препоръчала от две гледни точки. Първо, че трябва да знаем повече един за друг и когато ни се отдаде такава възможност не бива да я изпускате. Второ, четейки книгата на д-р Кирова ние започваме да осмисляме по нов, антропософски начин изпитанията, чрез които е изградена не само ценностната ѝ система, а и пътя по който стига до Духовната Наука.

Докато развълнувано четях епизодите от живота на д-р Кирова, които отдавна познавах от разказ, а сега събуждах у мен съвсем ново разбиране на трудния ѝ житейски път, почувствах непреодолима нужда да прочета отново и размисля върху пътя на посвещенията от книгата на д-р Рудолф Щайнер "Как се постигат познания за висшите светове".

Това, което д-р Щайнер ни е оставил там като познание за разбиране на индивидуалния път на посвещение, е само указание. Той сам казва, че никога посвещенията не се извършват по строго определен ред или образец. Много често, сложността и тежестта на изпитанията, които минаваме несъзнателно през житейския си път и начинът, по който се справяме с тях, изграждат у човека необходимите качества, за да се приложи едно или друго посвещение. Нещо повече, дори едното "изпитание" да е взето успешно, следващото може да бъде предприето чак в следващите ни прераждания. Разбира се, нашата човешка цел не е да търсим ДАЛИ или ДОКЪДЕ сме стигнали по пътя на самостоятелното посвещение, а по-скоро да се научим да откриваме сами, доколко успяваме да изградим качествата, които определят ценностната ни система - като смелост и безстрашие, контрол върху чувствата, жертвоготовност, отърсване от предразсъдъци, самостоятелна и добра разсъдъчна способност, дълбоко доверие и упование у самите себе си, присъствие на Духа в кризисни ситуации и умението да вземаме бързи решения, и др.

Убедена съм, че ако не пропускаме всяка отдала се възможност да прочетем и да се докоснем до житейския опит на който и да е постигнал нещо човек, на който и да е антропософ и особено до житейския път на някой от нас, в нашето българско антропософско общество, ние ще намерим отговорите на много лични въпроси. Още нещо, ще получим вътрешното упование, че не случайно сме прегърнали антропософията за духовна опора и път, но и не случайно сме заедно. И ще се научим да се ценим повече.

Благодаря!

Малко е да се каже, че бях дълбоко развълнувана от новата книга на д-р Кирова. Аз бях направо разтърсена от тази откровена изповед, написана толкова увлекателно, че сякаш всичко оживя пред мен - хора и природа, мъка и щастие, изпитания и борба за живот.

Описаните събития са отдалечени на 30 години и от такова "разстояние" във времето на тях вече може да се гледа обективно. Това обаче с нищо не отнема от тяхната образност и драматизъм, още повече че и д-р Кирова не се изкушава да прави интелектуални интерпретации.

Всъщност, за пръв път научавам нещо повече за Коми и то през онези години, в които животът там не можеше да се коментира. Особено ме впечатли описанието на светлите нощи и тъмните дни, и влиянието им върху душевните изживявания на хората. При тези невероятни трудности и изпитания отначало ми се стори чудно, че за всички герои това са били едни от най-хубавите моменти в живота им. Но всъщност, няма нищо чудно, защото това може да се случи само на силни хора. Такива хора не само че не се сломяват от трудностите, но ги търсят и обикват, чувствайки може би подсъзнателно, че именно преодоляването на трудностите им дава достойнството на човешки същества.

В най-тежките месеци на съдбовни грижи Жана не споменава за себе си. Тя така се е сляла със страданията на любимия човек и желанието да му помогне, че е станала едно цяло с него. Такава издръжливост, вяност и състрадателна самоотверженост, отдадени без мяра, неминуемо водят до свобода - свободата на духовното общуване, срещата на дух с дух. Рудолф Щайнер пише, че ние не сме свикнали да гледаме на любовта като на познавателна сила, но че интуицията може да се роди единствено, ако усилим до крайна степен способността си да обичаме. Заглавието на книгата недвусмислено показва пътя - от суровата житейска школа на сумрака в тайгата до щастието на общуването в светлината на духа. Но силата, която е необходима, за да се извърви този път е именно безрезервната и предана любов.

Струва ми се, че досега не съм познавала Жана. Нейният съкровен разказ сякаш повдигна булото на привидността и я почувствах като сродна душа, а също и Драго, и Мишо, преплетени с нея чрез невидимите нишки на съдбата в кармичен танц.

Благодаря от сърце за споделеното!

Лиана Антонова

Диана Ботушарова

В стремеж към свободния дух

Най-младата антропософска група за разглеждане на книгата "Философия на свободата" възникна преди една година, когато участниците в курса по арт-терапия, организиран от Дочка Дончева, проявиха интерес към антропософията и антропософската литература. Преди една година курсът по арт-терапия се провеждаше в хомеопатичния кабинет на д-р Мариана Раичева. Тя предложи всички, които желаят да четат и обсъждат антропософски книги, да се събират след работно време в кабинета ѝ. Всички се съгласиха с предложението на Йордан Димитров да се разглежда книгата "Философия на Свободата", въпреки че тя не е лесна. Оттогава до днес интересът към тази книга ни среща всеки понеделник и продължаваме да я четем абзац по абзац, след което обсъждаме прочетеното в свободен разговор. Често се случва да прочетем само два-три абзаца, защото разговорите се преплитат с други теми и лични преживявания.

Сбирките се провеждат в дома на Румен

Ройдев, който е член на Антропософското общество от тази година. Най-младият ни участник е на 16 години. Обикновено се събираме около 10 души. Включването на Деян Димитров накара всички да се запалят и по Евритмията. Най-хубавото в тази група е, че тя е жив социален организъм и всички сме приятели. След официалното приключване на сбирките разговорите продължават, времето никога не стига, искаме да бъдем заедно по-дълго, живеем с обсъденото през следващите дни. Всяка среща е своеобразна и уникална. Отношенията ни са наистина свободни, никой не налага мнението си авторитарно.

Предполагаме, че групата ще продължи да съществува още дълго време. Идеята е след "имунизацията от Философия на свободата" да продължим с най-противоположната по Дух книга на Рудолф Щайнер, която съдържа ясни указания и правила - "Как се постигат познания за висшите светове". На шега се нарича "Групата на Свободата", стремим се да разберем тази книга, защото само разбирането дава истинска свобода.

*Иглика Ангелова
Йордан Димитров*

Живот с антропософия в Испания

Близо 7 години живях в Испания и посещавах антропософската група "Михаил". Заедно с мен участваше и синът ми Васил.

Системата на техните срещи и инициативи беше построена върху следния ритъм: два пъти седмично разглеждахме лекции и книги от Р. Щайнер и други автори. Освен това се събирахме в малка неделна група, която беше специално организирана за нас, българите. Там разглеждахме "Философия на Свободата", а в един по-късен етап отворихме групата за всички, които можеха да нарекат себе си млади антропософи.

Срещите в понеделник протичаха дискусивно по предварително избрана книга: "Същност на социалния въпрос", "Откровения на Кармата", "Духовните Йерархии и тяхното отражение във физическия свят", "Отделните души на народите и тяхната мисия във връзка със северногерманската митология" и др. А в четвъртък разглеждахме "Човекът - симфония на Създаващото Слово", като четяхме и обсъждахме всеки абзац. След това имаме евритмия.

Срещите протичаха в седалището на Антропософското общество в Испания - един етаж от стара къща в центъра на Мадрид, където се намира и издателство "Рудолф Щайнер". Този етаж е под наем от няколко десетилетия и винаги се е плащал от членовете на антропософското общество. Най-

изявените лектори и организатори на испанския антропософски живот бяха членовете на първи окултен клас. Една от тях беше Естрелия Салгадо, автор на лекционни цикли върху сексуалността и троичния социален организъм. Аз получих членската си карта в Мадрид, където ми беше оказано доверие.

Моето завръщане в България след този период на активно участие в испанския духовен живот ме постави пред необходимостта да бъде полезна в един съвсем различен социален контекст. За да си изясня точно какво би следвало да правя и в какво да се включа, най-напред станах член на първи окултен клас и започнах да посещавам антропософските групи в Стара Загора. Малко по-късно започнах да превеждам произведенията на един от най-интересните пишещи съвременни испански антропософи - Педро Киньонес: "Някои съображения относно концепцията за Осмата сфера като опит за по-пълно разбиране на конфликта със злото", "Прогресивни ариманически позиции в рамките на някои Йезуитски сектори в актуалността", "Контрастът между Каин и Авел", "Перспективи в историята на човешката мисъл във връзка с еволюцията на съзнанието на човечеството" и др. Както се подразбира, могат да бъдат направени много сравнения между испанската и българската антропософска действителност.

Синът ми Васил остана в Испания.

Красимира Василева, Стара Загора

Антропософска група в Ямбол

Здравейте приятели!

Неотдавна поех ангажимент пред Веселина Велкова да опиша накратко нашата антропософска група "Светлина" в гр. Ямбол, която работи успешно вече две години. Аз се казвам Ива Манева и съм лекар по образование. Член съм на Антропософското Общество от десет години.

Кармата ме насочи към Ямбол през 1991 г. и съм благодарна за това. Близо до града се намира древен тракийски мистериен център "Кабиле", със светилище на богинята Кибела. Тук енергията е уникална. Тя ни събра, за да работим и осъзнаем на по-високо ниво Духовната наука, създадена от д-р Рудолф Щайнер.

Първите стъпки за създаване на малка антропософска група бяха направени преди 6-7 години, когато в тесен кръг работихме с "Календара на душата", "Основните антропософски принципи" и темите на годината. Последва период на затишие.

И скоро - пролетта на 2006 г. назира необходимостта с нови сили да се поднови груповата работа, защото вече достатъчно човешки души бяха готови да приемат антропософския импулс. Учредихме антропософска група "Светлина" от 9 члена, с основни теми за работа: "Календарът на душата" и Темата на годината. Сбирките са всяка сряда от 18 ч. По-късно включихме и темите за "12-те Свети Нощи", превъплъщенията на Земята, "Евангелието на Лука", Любовта от антропософска гледна точка.

След всяка лекция следват дискусии, разговори, споделяне на лични опитности, свързани с конкретната тема. Разговорите са свободни, откровени и топли. Предварително обсъждаме следващата лекция.

Стремим се да бъдем гъвкави и актуални. Целта в нашата група е всяка изказана мисъл от Рудолф Щайнер да се изживее в душата, доколкото е възможно по-най пълноценен начин, да търсим отговори на въпросите, които спонтанно възникват в хода на дискусиата, да сме отворени към мненията на другите, да се приемаме такива, каквито сме и да си помагаме да станем такива, каквито искаме да бъдем. Това е труден и болезнен процес, защото всеки един от нас в определен момент трябва да се справи и с личната си карма.

Благодаря на всички от нашата група за тяхната всеотдайност!

*д-р Ива Манева,
Ямбол*

Антропософски групи**Благоевград****Работна група по приложна
Антропософия**

д-р. Стоян Везенков
тел.: 0896 - 650 563

E-mail: vezen@mbx.contact.bg

Работа по Валдорфска и лечебна педагогика, биодинамично земеделие, евритмия, антропософска медицина и др.

2700 Благоевград, бул. "Васил Левски" 13

Варна**Група "Михаелова ковачница"
(и антропософска библиотека)**

Дарина Шентова

тел.: 052 - 640 160; 051 - 106 307

През събота от 09 ч. работа по темата "Ние и съвременето".

9000 Варна,

бул. "Владислав" 132

Пловдив**Антропософска група**

Радослав Радев

тел.: 0889 472 575

E-mail: radoslav_radev@gbg.bg

през сряда от 19 часа работа по книгата на Рудолф Щайнер "Евангелието на Йоан"

София**Група "Михаел"**

Лалка Фингарова

тел.: 02 - 689 949; 02 - 980 84 64

Всяка събота от 16 ч. работа по "Антропософията като космофизика" и мистериите драми на Рудолф Щайнер, както и по темата на годината.

1000 София,

ул. "Цар Симеон" 55

**Социална художествена
терапия (арт-терапия)**

Светла Бисерова

тел.: 02 - 988 01 78

всяка сряда от 17:30 часа

1000 София,

ул. "Цар Симеон" 55

Група "Рудолф Щайнер"

Александър Бояджиев

тел.: 02 - 873 20 27

всяка неделя от 18 часа работа по Мистериите драми на Рудолф Щайнер

1113 София,

ул. "А.П. Чехов" № 24, ет.5, ап.6

**Антропософски кръг
"Аристотел"**

Доц. д-р Иванка Кирова

Тел. 02 - 831 78 74

Два пъти месечно в четвъртък.

Работи се по свободно избрани антропософски теми.

1303 София, ул. "Брегалница" 82

**Център за духовно лечебна
педагогика "Светлина"**

Трендафила Вълчинова

GSM: 0887 - 097 552;

тел: 02 - 925 23 86

всеки четвъртък от 19 часа

**Социална художествена
терапия (арт-терапия)**

Нина Стамова

тел: 02 - 987 53 60; 02 - 925 23 86

всеки понеделник от 18:00 часа

Стара Загора**Група "Антропос-София"**

Дора Петрова

тел: 042 - 643 500

Всяка първа и трета сряда от месеца темата на годината и Медитацията на Основополагащия Камък

6000 Стара Загора, п.к. 255

Група "Рудолф Щайнер"

Веселина Велкова

тел. 042 - 623 368

3 пъти месечно, вторник, работа по темата на годината.

"Цар Симеон" 100 вх. В ап.6

Група за начинаещи

Иглика Ангелова и Йордан Димитров

тел. 0897 657 298; 0885 059 789

Всяка седмица работа по книгата на Рудолф Щайнер "Философия на свободата".

**Социална художествена
терапия (арт-терапия)**

Дочка Колева

тел: 042 - 621 330; 0886 824 715

Два пъти месечно в четвъртък.

Ямбол**Антропософска група
"Светлина"**

д-р Ива Манева

GSM: 0887 - 179 057

E-mail: svetlina05@abv.bg

Всяка сряда от 18 ч. работа върху темата на годината и календара на душата.

Покана до всички членове на АОБ и приятели на антропософското движение

МИХАИЛОВ ПРАЗНИК

на 29.IX.2007 г.

Програма

10:00 За членовете на Школата - Класен урок 19

13:00 Начало на празника с "Медитация на основополагащия камък"; Приветствие - Г. Акабалиев; Михайлова лекция - Диана Ботушарова

- Въпроси и изказвания

- Кафе-пауза

- Социални упражнения

- Разговор в кръг на тема "Антропософската работа в групите" (водещ Лалка Фингарова)

18:00 Край на празника

Празникът ще се проведе в Зала 1 на хотел "Шипка" в София на адрес бул. "Тотлебен" 34А (на 300м. от пл. "Руски паметник" срещу Пирогов).

Благодарност

Редакцията изказва своята благодарност към Роман Радков за дизайна на новата шапка на вестника.

Благодарност

Сдружение "Приятели на валдорфската педагогика" изразява дълбоката си благодарност към г-жа Нина Браухли за нейната съпричастност и финансовата помощ, оказана при създаването на първата валдорфска детска градина в България.

Редакционна колегия

Светла Цонева, Лиана Антонова,
Веселина Велкова, Васил Назъров

Адрес:

1000 София,

ул. „Цар Симеон“ 55

Светла Цонева-Бисерова

тел. 980 84 64; 988 01 78

имейл: vestnik@aobg.org

уебсайт: www.aobg.org